
Wstęp.

Rocznik Toruński 28, 7-8

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wstęp

Rok 2001, w którym ukazuje się tom 28 „Rocznika Toruńskiego”, przyniósł ważną dla miasta rocznicę – pięćsetlecie śmierci w toruńskim Ratuszu króla polskiego Jana Olbrachta z dynastii Jagiellonów. Jeśli na pierwszy rzut oka wydarzenie to mogłoby się wydać mało istotne i przypadkowe, to jednak w istocie rzeczy odzwierciedla ono z jednej strony ogólnie silne i żywe związki Torunia z Polską i jej władcami po 1454 r., z drugiej podkreśla zaangażowanie akurat tego władcy w sprawy Torunia i Prus Królewskich (wystarczy wspomnieć, że to właśnie dzięki niemu powstał w Toruniu pierwszy stały most przez Wisłę). W czerwcu 2001 r. w Ratuszu Staromiejskim zostały zorganizowane obchody rocznicy śmierci Jana Olbrachta (sympozjum, wystawa), z których sprawozdanie publikujemy. Jeden z wygłoszonych wówczas referatów, autorstwa najwybitniejszego znawcy tej epoki, profesora Mariana Biskupa, w rozbudowanej do druku wersji otwiera ten tom „Rocznika”.

Rozprawie o Janie Olbrachcie w grupie artykułów o ogólniejszym znaczeniu towarzyszy tekst wykładu profesora Jacka Staszewskiego, wygłoszony podczas obchodów Święta Uczelni 19 lutego 2001 r. i poświęcony 55-leciu istnienia Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Publikując ten tekst, chcemy zwrócić uwagę na znaczenie Uniwersytetu dla Torunia i regionu, także w kontekście ostatnich zmian w podziale administracyjnym kraju. Chcemy, by stanowił on przyczynek do rozważań i dyskusji nad statusem Grodu Kopernika jako ośrodka nauki i kultury. To właśnie istnienie Uniwersytetu, obok zabytkowej substancji miasta, której znaczenie podkreślił wpis na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, wydają się być głównymi czynnikami kształtującymi znaczenie Torunia w tej płaszczyźnie.

Kontynuując trzydziestopięcioletnią tradycję wydawania „Rocznika Toruńskiego”, nie jesteśmy jednak w stanie uniknąć pewnych zmian w jego kształcie, zmian wynikających z bardzo różnych uwarunkowań. Ze względu na niezwykłą obfitość publikacji odnoszących się do Torunia Komitet Redakcyjny podjął decyzję o publikowaniu „Bibliografii miasta Torunia” w cyklu rocznym, nie zaś – jak dotychczas – w cyklu dwu- czy trzyletnim. Chociaż decyzja ta wynika ze względów praktycznych (biblio-

grafia z kilku lat „rozsadzała” ramy „Rocznika”), to jednocześnie pozwoli ona w efekcie na szybszy – miejmy nadzieję – dostęp osób zainteresowanych Toruniem do profesjonalnie przygotowanej informacji o publikacjach na temat Torunia.

W roku obecnym współwydawcą „Rocznika” stał się (obok Towarzystwa Miłośników Torunia) Uniwersytet Mikołaja Kopernika, który także dofinansował jego publikację. Mamy nadzieję, że partycypacja Uniwersytetu w wydawaniu „Rocznika”, sankcjonująca i tak przeważający udział pracowników naukowych UMK w kształtowaniu jego treści, będzie sprzyjała tym ściślejszej integracji Uczelni z miastem, które jest jej siedzibą.

Już w końcowej fazie prac nad tym tomem „Rocznika Toruńskiego”, w dniu 17 października 2001 roku, zmarł wybitny artysta i bibliofil Zygfryd Gardzielewski, członek honorowy Towarzystwa Miłośników Torunia, odznaczony przez To-Mi-To Złotym Astrolabium. Jego zasługi dla Towarzystwa i dla „Rocznika Toruńskiego” są trudne do przecenienia. Był do końca członkiem Zarządu To-Mi-To i członkiem Sekcji Wydawniczej Towarzystwa. Przede wszystkim jednak Zygfryd Gardzielewski, jeden z najwybitniejszych polskich artystów książki XX stulecia, był twórcą szaty graficznej większości publikacji To-Mi-To, w tym – od samego początku w 1966 roku aż po ten numer – „Rocznika Toruńskiego”. W kolejnym tomie poświęcimy osobie i twórczości Zygfryda Gardzielewskiego odrębny szkic biograficzny.

Komitet Redakcyjny